

KURIER ZACHODNI

»ISKRA«

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

ROK XXIII.

SOSNOWIEC, ŚRODA 4 MAJA 1932 ROKU.

Nr. 102.

Opłata poczt. uiszczona ryczałtem. Prenumerata z odnośnieniem do domu lub przesyłką pocztową 3.50 zł. (zagrani- 6.50 zł.) | P.K.O. 61.553. | Cena egzem. 15 groszy

Tarcia wewnętrzna W SANACJI.

WARSZAWA, 4.5. W ostatnich dniach bawiło w Warszawie wielu posłów sanacyjnych, odbywały się posiedzenia poszczególnych grup, poza tem zaś, jakiego podobne narady. Jak słysząc, tematem tych narad były nowe, a silne bardzo tarcia, jakie powstały w bloku rządowym, głównie pomiędzy t. zw. grupą legionową, a resztą obozu sanacyjnego. Tarcia te powstać miały na tle rzekomo ideowym. Są tam ponadto duże nieporozumienia personalne. I tak: pewna grupa skłoniła chce p. Pollakiewicza do porzucenia stanowiska wicemarszałka, odstawiając mu w nagrodę stanowisko wojewody. Wskutek licznych nieporozumień ustąpił ma generalny sekretarz BB. p. Dolanowski oraz nastąpiła podobne przesunięcia na stanowiskach wiceprezów klubów BB.

Skargę o fałszywe zeznania WNIESIONO PRZECIW HITLEROWI.

BERLIN, 5.5. „Welt am Montag” donosi, iż widrożono przeciw Hitlerowi skargę o fałszywe zeznanie pod przysięgą, złożone na rozprawie sądowej w dniu 7 kwietnia, w którym Hitler, występując przeciw socjalistycznemu dziennikowi „Frankische Tagespost” za przedruk rachunku hotelowego, wystawionego Hitlerowi przez hotel Kaiserhof, wypierał się wydania w ciągu 10 dni 4.048 marek. „Welt am Montag” twierdzi, że zeznanie Hitlera było fałszywe i dlatego nie może pozostać bezkarne.

Nowy dekret hiszpański PRZECIWKO ZAKONOWI JEZUITÓW.

RZYM, (KAP) 5.5. Hiszpańskie ministerstwo wojny ogłosiło rozporządzenie, na zasadzie którego wszyscy członkowie zakonu i nowicjatu jezuitów, którzy pozbawiono ulg wojskowych, przysługujących duchownym, winni pod rygorem wysokich kar stawić się do służby wojskowej. Rozporządzenie ma mieć moc obowiązującą wstecz, aby w ten sposób wszystkich członków zakonu, którzy opuścili Hiszpanję, zmusić do powrotu i wcielić ich do szeregów. Wynika z tego również, że ci wszyscy, którzyby nie powrócili, uważani byłiby za dezerterskie.

Dekret ten stanowi jeszcze jeden dowód antykościelnej polityki masońskiego rządu w Hiszpanii.

Aresztowanie dyrektora KONCERNU KREUGERA.

SZTOKHOLM, 5.5. Generalny przedstawiciel koncernu Kreugera w Szwajcarii, Bredberg został aresztowany pod zarzutem współudziału w nadużyciach Kreugera. Bredberg był dyrektorem pięciu towarzystw akcyjnych w Szwajcarii, będących ekspozyturami koncernu Kreugera.

Mury celne WZNOŚI RZĄD AUSTRIACKI.

WIEN, 5.5. Ministerstwo przemysłu i handlu w porozumieniu z ministerstwem skarbu opracowuje nową listę towarów, których import ma być wzbroniony. Lista ta obejmuje zarówno produkty rolne, jak i przemysłowe.

Kola miarodajne oświadczają, iż zapasy walut i dewiz w skarbie austriackim zmniejszyły się w sposób zatrważający, a tymczasem nadechodzi termin płatności procentów od pożyczek zagranicznych. Rząd musi przedsięwziąć radykalne kroki zaradcze i dlatego zamierza wprowadzić nowe ograniczenia importowe. Podobno ograniczenia te będą posiadały charakter tymczasowy.

PRZEWIDYWANIA

po niedzielnych wyborach we Francji.

PARYŻ, 5.5. Z komentarzy, które ogłoszone zostały po wyborach wynika, że jeżeli wybory dnia 8 maja nie przyniosą niepodzianek, wówczas sytuacja radykałów, jako najsilniejszego stronnictwa w Izbie deputowanych, nie będzie należała do najłatwiejszych. Wydaje się rzeczą wątpliwą, czy radykałom uda się sforsować rząd lewicowy, ponieważ z do tychczasowych oświadczeń przywódców radykalnych wynika, że o sojuszu z socjalistami nie może być mowy. Umiarowane stronnictwa lewicowe połączone razem nie dadzą silnej podstawy dla przyszłego rządu lewicowego.

Prawdopodobieństwo porozumienia się Herriota z centrum względnie z umiarkowaną prawicą jest więc bardzo możliwe, Herriot zastrzegł się przed wyborami kategorycznie, iż nie ma zamiaru współpracować z praw-

ca. Jednak już dziś w kolach politycznych wysuwano kombinację sojuszu politycznego Herriota z grupą Maunna.

Kola polityczne tłumaczą pewne przesunięcie sił politycznych na lewo bezrobociem i wskazują przytem, że największe stosunkowo powodzenie miały listy lewicowe w departamencie Sekwany, w którym znajduje się około połowy (160.000) bezrobotnych całej Francji. Jednocześnie wskazać należy, jako rzecz nader charakterystyczną spadek głosów komunistycznych. Kandydaci komunistyczni w Paryżu mają minimalne widoki przejścia przy następnych wyborach.

Kola polityczne wskazują przytem, że zmiany w układzie sił Izby deputowanych nie będą znaczne. Przesunięcia wynosić będą kilkanaście, a najwyżej kilkadziesiąt mandatów.

SPRAWY POLSKIE W RADZIE LIGI NARODÓW.

WARSZAWA, 4.5. Minister spraw zagr. p. Zaleski, wyjechał do Genewy na zwołanie Rady Ligi Narodów. Porządek obrad Rady Ligi obejmuje 22 punkty, w czem jest 6 spraw polskich, a mianowicie: cztery sprawy gdańskie, w tem trzy kolejowe, dotyczące kwestji, czy nadzór kolejowy na terytorjum wolnego miasta Gdańska przysługuje wyłącznie Polsce, czy też i władzom gdańskim. W związku z temi sprawami wyjeżdża wraz z delegacją polską dyrektor departamentu ministerstwa komunikacji, p. Galecki. Czwarta sprawa dotyczy skargi Gdańska o pełne wykorzystanie

portu gdańskiego, zdaniem Gdańska, jest on polkazywdzony wskutek kierowania przez Polskę całego obrotu na Gdynię.

Dwie następne sprawy są to skargi ukraińskie. Jedną skargę wniosła posiadanka Milena Rudnicka o zmuszenie ukraińców przy spisie ludności do podawania narodowości polskiej lub ruskiej. Drugą skargę zgłosił pułkownik strzelców siczowych Roman Suszko o sposób traktowania aresztowanych członków U. O. W. Referentem spraw ukraińskich będzie ambasador japoński dr. Sato, referent spraw gdańskich — nie został jeszcze wyznaczony

MIĘDZYNARODOWY KONGRES MIAST W LONDYNIE.

WARSZAWA, 5.5. (PAP) W dniu 25 b.m. rozpocznie się w Londynie wielki międzynarodowy kongres miast pod protektorem króla Jerzego V. W skład komitetu honorowego kongresu wchodzi członkowie rządu oraz najwybitniejsze osobistości społeczeństwa angielskiego.

Z Polski wyjeżdża na kongres delegacja rządu, oraz delegacja miast w liczbie około 50 osób. W skład delegacji rządowej wchodzi: wicemin. Korsak, dyrektor Banku Gospodar-

stwa Krajowego p. Wasserab, nacz. Podwiński i pos. Reder. Jako przedstawiciele miast wyjeżdżają m. in.: prezes Związku Miast Polskich prezydent m. st. Warszawy inż. Zygmunt Słomiński, wiceprezydent prof. Błędzki, prezydent m. Poznania p. Ratajski, prezes Rady Miejskiej Poznania p. Kontrowicz, prezydent Katowic dr. Kocur, wiceprezydent Krakowa dr. Klimecki, wiceprezydent Łodzi p. Rafalski, dyrektor Związku Miast p. Porowski i inni.

FANTASTYCZNE PLOTKI POWODEM NAPAŚCI NA POLSKĘ.

BERLIN, 5.5. Fantastyczne wiadomości angielskich korespondentów „Daily Herald” i „Daily Telegraph” z Gdańska o rzekomych przygotowaniach napadu Polski na Gdańsk w dniu 1 maja i koncentracji wojsk polskich na Pomorzu, podchwyciła skwa plowie prasa niemiecka i rzuciła się na to, jak na żer upragniony, aby móc ukuć nową broń przeciwko Polsce, mieć nowy pretekst do wykazania rzekomego niebezpieczeństwa polskiego i konieczności zbrojeń niemieckich. Cała prasa przepelniona jest cytatami artykułów korespondentów angielskich, które zamieszczane są na naczelnych miejscach tłumym drukiem pod alarmującymi tytułami jak np. „Zamach Polski na Gdańsk”, „Gdańsk w największym niebezpieczeństwie”, „Gdańsk o mało byłby już zajęty przez Polskę!” i t.p.

Fantastyczne wersje korespondentów angielskich wyolbrzymia się tu do rozmiarów projektowanego przez Polskę konfliktu zbrojnego. Nietylko prasa nacjonalistyczna, lecz i demokratyczna napada z tej racji na Polskę, oświadczając, że „Polska zamierza powtórzyć drugi zamach jen. Żelgowskiego. Świat cały, winien zwrócić uwagę na to zarzewie nowej wojny światowej na wschodzie Europy...” „Jest to ukartowana gra między Paryżem a Warszawą” — psze prasa nacjonalistyczna, a demokratyczna „Vossische Zeitung” uważa, że podobnie alarmujące wieści są bardzo znamienne i niepokojące dla naprzeczonych stosunków polsko-gdańskich. Cała prasa wyraża przekonanie, że alarmy te będą miały tylko te dobrą stronę, że zwrócą uwagę zagranicy na niebezpieczeństwo grożące Niem-

com ze strony Polski i w tem tkwi jądro całej sprawy, że prasa niemiecka te alarmy z takim zapalem podchwyciła, a zatem chodzi tu o to, aby drogą sztucznych alarmów zwrócić uwagę zagranicy na pewne rzekome niebezpieczeństwo ze strony Polski i rzucić podejrzenie na Polskę, że żywi agresywne zamiary wobec Prus Wschodnich i Gdańska, a wszystko to, aby umocnić swe żądania zbrojeniowe i rewizjonistyczne w Genewie, że cała rzecz została zainicjowana sztucznie i że korespondenci angielscy stali się mimowolnym narzędziem osób trzecich, jasno wynika, gdy się zważy, że ani ludność Gdańska, ani prasa gdańska nie poczyniły takich obserwacji na miejscu i nie podnieśli alarmu, a potrzeba było do tego aż korespondentów z Londynu.

Robota sztyta zbyt grubemi niemi.

Powtórzenie się cudu PRZY RELIKWIACH ŚW. JANUAREGO

CITTA DEL VATICANO, (KAP). 5.5. Dnia 30 b.m. o godz. 15.50 powtórzył się w Neapolu cud odzicia krwi św. Januarego, co zwykle zdarza się trzy razy do roku. Zeschmięta krew męczennika św. Januarego, przechowywana w ampułce, staje się płynną i potoczna jak gdyby wrzeć. Tym razem cud trwał 70 minut. W dniu cudu odbyły się trzy tradycyjne wielkie procesje. Odbazynie tłumy wiernych, orzekających cudu, z nieopisanym entuzjazmem przyjęły wiadomość o jego powtórzeniu się.

Sprawa Tasiemki PRZED SĄDEM.

WARSZAWA, 5.5. Sprawa „Tasiemki” i jego „podkomendnych” z placu „Kercelaka” ma się znaleźć już w tygodniach najbliższych na wokandy warszawskiego Sądu okręgowego.

Bomba w Budapeszcie SIEDEM OSÓB RANIONYCH.

WIEN, 5.5. Na tarasie hotelu „Cesarza Karola” w Budapeszcie, eksplodowała bomba. Wybuch nastąpił w kabinie telefoncznej, zbudowanej ze stali i szkła. Metalowe części zostały pogięte, a odłamkami wirryny zasypały gości siedzących na tarasie.

Podczas szalonej paniki, jaka wywiązała w hotelu, poprzewracano stoły, krzesła i straitowano dwie kobiety. Odłamki bomby i kawałki szkła pokaleczyły 7 osób. Sprawców zamachu nie ujęto.

Według przypuszczeń policji, bomba była podłożona przez komunistów, jako odwet za zakaz urzędzenia pochodu w dniu 1 maja. Na tarasie znajdował się w chwili wybuchu wiceprezydent policji budapesztańskiej z żoną i córką.

Jean Paris, pierwszorzędnny pływak francuski na zawodach w Reims pobit światowy rekord na 500 m. o 7,2 sek., w czasie 6.012.

LOS Y

do I-ej klasy

25 Loterii Państwowej
Polecają znane kolektury
JOZEFA HLAWSKIEGO

w Sosnowcu, 3-go Maja 25,
w Będzinie, Malachowskiego 1,
w Zawierciu, 3-go Maja 1,
w Grodzcu, Kościuszki 3, 3920
w Czeladzi, Kościelna 5,
w Dąbrowie Górna, 3-go Maja 4.

Główna wygrana

1.000.000 zł.

Polowa losów wygrywa

Cena losów:

1/4 — zł. 40, 1/2 — zł. 20, 3/4 — zł. 10.

Z DNIA.

T. ZW. WYCHOWANIE PAŃSTWOWE.

Zajmujące uwagi o t. zw. wychowaniu państwowem ogłasza „Ziemia Rzeszowska” (nr. 17):

— T. zw. wychowanie państwowe zainicjowane przez ś.p. min. Czerwińskiego, a surowo egzekwowane przez min. Jędrzejewicza — jest od szeregu miesięcy obwarowane setkami rozporządzeń, okólników, odezów i t.p. — wyjaśniane w różnych naukowych rozprawach (p. Galeckiego, p. Ziemonowicza), które nauczyciele muszą znać, jak „pacierz”, i precyzowane na konferencjach, które dyrektorowie, inspektorowie, względnie wizytatorowie odbywają. Nie jest więc dziś rzeczą trudną zdać sobie sprawę z istoty tego... wychowania, co jeszcze przed paru miesiącami było rzeczą prawie niemożliwą.

Całe „wychowanie państwowe” sprowadza się do „kultu” (tak się o tem mówi i pisze) Piłsudskiego. Każdy przedmiot wmięć go uprawiać. Nietylko historia i język polski, ale gramatyka, nawet rachunki i trygonometria. Czy możliwe? Jeszcze jak!

Pytano nauczyciela gramatyki, jak się z „wychowaniem państwowem” załatwia?

— Bardzo prosto — odpowiedział... Zamiast odmieniać „Słowacki”, odmieniał z dziećmi „Piłsudski”. To mi pozwala opowiedzieć dzieciom jego życie i walki.

Trudniejsza jest sytuacja nauczyciela zoologii. Musi przez cały rok czekać na jeden odpowiedni moment, kiedy przy „koniach” będzie mógł

powiedzieć coś o „kasztance” i o — p. marsz. Piłsudskim...

Kto myśli, że są to „kawaly” ten się myli. Okólniki władz szkolnych wyraźnie mówią, że „każdy przedmiot szkolny” musi prowadzić „wychowanie państwowe”. Nauczyciele więc się lą się na sposoby, byle tylko móc o „marszałku” coś powiedzieć. Zwłaszcza tam, gdzie dyrektor szczególnie o to dba. Najbardziej trapieni są oczywiście historycy i poloniści. Wszystko na ich lekcji musi się koncentrować około osoby „marszałka”. Każda postać historyczna czy literacka musi dać okazję do snucia uwag nad „wielkością” naszego „bohatera narodowego”. A więc „Pan Tadeusz” i dr. Judym, Kościuszko i Aleksander Wielki, Stefan Batory i Iwan Groźny.

Trudniej jest z postaciami niewieściami. Ale od czegoś pomysłowość? Jeśli jakaś „Marja” lub „Aniela” pochodziła z Litwy, to trudność usunięcia; wszak „z Litwy pochodzi nasz bohater narodowy”. Gorzej, jeśli chodzi o „Wandę” z Małopolski, zwłaszcza, że „Wanda nie chciała Niemca”. Ale że Wanda utopiła się w Wiśle, Wiśła zaś płynie przez Warszawę, w której mieszka nasz „bohater narodowy”, więc i tu „wychowanie państwowe” jest możliwe.

Toć u nas w gimnazjum żeńskiem, w wyższych klasach niedawno miałem przykład, że wiele gimnazjalistek nie wiedziało, kto jest Paderewski, naturalnie nie wiedziało też, czy żyje, czy i jaką rolę odegrał w Zmarłych wychwałej Polsce.

ROZBICIE ATOMU

Doniosłe odkrycie naukowe w Cambridge.

W laboratorium fizycznym im. Savendisha w Cambridge dokonano niezwykle doniosłego odkrycia naukowego w dziedzinie rozbijania atomów.

Znany fizyk angielski prof. Leonard Hill oświadczył, iż odkrycie to posiada daleko większe znaczenie niż mogłoby być przypuszczać, ponieważ po raz pierwszy przy tego rodzaju eksperymentach energia uzyskana przy doświadczeniu przewyższała znacznie pod względem ilości energię inwestowaną w eksperyment. W szczególności doniosłe odkrycie naukowe przedstawia się następująco:

Dwaj młodzi fizycy angielscy Cockcroft i Walton pracujący w laboratorium pod kierownictwem światowej sławy fizyka angielskiego lorda Rutherforda zdołali uzyskać rozbitcie atomów Helu i Litu. Do eksperymentu użyto rury z doskonałą próżnią, a przy pomocy urządzeń elektrycznych ato-

my uzyskiwały wewnątrz rury niezwykłą szybkość 10.000 km. na sekundę. W ten sposób udało się uzyskać rozbitcie atomu, przyczem, jak uczczeni oświadczyli, rozbitcie atomu nastąpiło na drodze użycia tylko energii elektrycznej bez pomocy środków radioaktywnych. Przy napięciu 120.000 volt następuje dość łatwo rozbitcie atomów Litu i Helu, przyczem uzyskana energia rozbitych cząstek atomu jest sto razy większa aniżeli energia użyta do rozbitcia.

Eksperymenty te dokonane były w ciągu ostatnich dwóch tygodni. Zdaniem fizyków angielskich wskazują one na to, iż doświadczenia w sprawie rozbijania atomu, znajdując się na dobrej drodze i że w najbliższym czasie można oczekiwać w tej dziedzinie nowych rewelacyjnych odkryć naukowych.

Co zrobić z 20.000 cyganów na ziemiach polskich?

W Polsce mieszka około 20 tysięcy cyganów. Z tej liczby zaledwie połowa ma obywatelstwo polskie, a pozostała podaje się za Węgrów, Rumunów, Czechosłowaków, Greków, Serbów i t.p. Dodać wypada, że niektórzy z nich posiadają fałszywe dowody osobiste.

Ponieważ cyganie nie prowadzą normalnego trybu życia, lecz utrzymują się częściowo z jałmużny, z wróżenia, z kradzieży i t.p., przeto bywają podciągani pod kategorię uciążliwych cudzoziemców, których państwo nie może tolerować. To też przymusowo wysiedlanie cyganów obcych ma być stosowane coraz częściej.

Co do cyganów polskich, to powstał projekt osiedlenia ich na odpo-

lonych terenach Polesia. Zachodzi tylko pytanie, czy taki cygan potrafi zmusić się do pracy na roli. Gdyby powstała wieś cygańska, to przede wszystkim w okolicznych wioskach poginęłyby konie, kury, gęsi, a następnie chlapi przyszlizby z widłami wypędzać obieżyswiatów.

Prosimy naszych P. T. Prenumeratorów o regularne wpłacenie prenumeraty za MAJ b. r.

za odebraniem od naszych roznosicieli odpowiednich kwitów
3001 Wydawnictwo „Kurjera Zachodniego”

150 procesów

I 150 WYROKÓW UWALNIAJĄCYCH

Sąd apelacyjny w Toruniu rozpatrywał głośną sprawę przeciwko red. „Słowa Pomorskiego” i kontrolerowi rejonowemu Obozu Wielkiej Polski p. Edwardowi Piszczeni o przemocowanie, ogłoszone na zebraniu narodem w dniu 11 października ub. r. w Zieloniu, pow. Wąbrzeskiego. Sąd okręgowy zasądził red. Piszcza jedynie z par. 131 kk. (rozpowszczęnianie przekreślonych i fałszywych faktów o urzędzeniach państwowych) na dwa miesiące więzienia, z zaliczeniem aresztu śledczego. Sąd apelacyjny ogłosił wyrok uwalniający red. Piszcza od winy i kary z braku dowodów i cech przestępstwa.

Wyrok toruńskiego Sądu okręgowego przeciw p. Piszczeni był jedynym wyrokiem zasadzającym w dotychczasowych procesach przeciw członkom Obozu Wielkiej Polski. We wszystkich innych (około 150) procesach zapadły wyroki uwalniające. Obecnie i w tej sprawie stwierdzono bezpodstawność oskarżenia i uwolniono pod sądowego.

Wydzierżawienie fabryki PRZEZ URZĘDNIKÓW I ROBOTNIKÓW.

W ubiegłym roku unieruchomiono w Orzeszu w pow. Pszczyńskim istniejącą tam oddawna fabrykę szkła. Była to własność spółki akc. Produkcja miesięczna wynosiła 50.000 zł. Robotnicy i urzędnicy tej fabryki po przymusowym rocznem bezrobociu, objęli tę fabrykę na zasadach spółdzielczych wydzierżawiając ją od właściciela na dogodnych warunkach.

Robotnicy i urzędnicy wpłacają na udziały całkowity zarobek pierwszych dwóch miesięcy. Do uruchomienia szklarni potrzebny jest jeszcze kapitał około 15.000 zł. Ta spółdzielnia fabryka zatrudniać będzie około 150 robotników.

Jest to pierwszy wypadek na Górnym Śląsku objęcia unieruchomionego przedsiębiorstwa na zasadach spółdzielczych przez robotników i urzędników.

Zamek cieszyński REZYDENCJĄ MASARYKA?

Republika czechosłowacka nabyła w tych dniach na własność zamek w Cieszynie będący własnością austriackiej rodziny magnackiej ks. ks. Thun-Hohenstein. Zamek pochodzi z części jeszcze z czasów państwowych i był siedzibą książąt udzielnych Śląska Cieszyńskiego. Jest pełen pamiątek historycznych, posiada piękne zbiory i bibliotekę.

Wedle pogłosek zamek ma być jedną z rezydencji prezydenta republiki Masaryka dotąd na Śląsku Cieszyńskim mało popularnego.

EMIL GIRLEANO.

GRIWEJ.

(TŁÓM. Z RUMUŃSKIEGO)

Jest stary. Rozumie, że jest stary, niezdany do niczego i że przez ten krótki czas, który przeznaczono mu żyć jeszcze, będzie ciężarem dla wszystkich. Odkąd zachorował, miłk na niego nie zawoła, żadna dłoń nie popieści go życzliwie, żadna para oczu nie obejrzę się za nim przyjaźnie. Służył w mieście. Dwadzieścia lat zimą i latem żył na podwórku i szał się go czujnie podczas długich, słotnych jesiennych nocy i pośród zimowych, białych straszliwych zamieci. Nie spał nigdy w swej budzie. Dysząc ciężko, z napiętymi muskułami, bo był duży i silny, przebiegał wzgórzem śniegu — docierał do najdalejszych kątów ogrodu i ujadaniem swoim ostrzegał, iż niewolno zbliżyć się do domu jego pana. Czyż pewnego wieczora nie schwył się za łydkę złodzieja, który zaczął się pod drzewem w bliskości żywopłotu, aby kraść jabłko? W następstwie tego przebył długie lata cierpienia na bóle w głowie, spowodowane udarciem pałką. Czegoż nie wycierpiał, jakichże usług nie oddał podczas długoletniej służby Griwej.

wierny pies podwórzowy?

Ale czas mija — życie ucieka. Teraz jest już stary. Nie może dowieść się nawet do drzwi kuchni, aby podchwycić kość, polizac ją przynajmniej. Całutki dnie mają ją niekiedy, a Griwej nie przelknąć nie może, bo nie ma siły poruszyć się z miejsca. Ostatnio straszliwe bóle poczęły go trapić. Wyje — w nocy, zwłaszcza kiedy nie ma żadnej rozrywki — kiedy nie widzi innych psów, kiedy dotkliwiej niż za dnia odczuwa swoją starość samotną. Kiedy zostaje tyłko ze swoim oienpieniem. Gnebi go choroba — więc Griwej wyje. Z początku jęczy głośno z zamkniętym pyskiem, w sztywniałym językiem wyje głęboko, jakby kawałami mi odrywało się z jego piersi serce. Chwyłają go dreszcze. Spazm wykręca mu szczęki, a stękania psa stają się coraz głośniejsze, bardziej ostre. A potem płacze, płacze tak, jak płaczą ludzie. Gorące łzy ściekają mu wzdłuż pyska i zdają się go palić. Wreszcie oszalały z bólu, nie mogąc znieść dłużej męczarni pożywa wycie namowo, wyje okropnie, ze wszystkich sił, wydobywających się z jego trzewi, z całym piśmem wysiłkiem głosu — wyje w sposób przerażający, a wycie to rozbrzmiewa w oddali i odpowiada mu echo — jakby znów drugi pies szlochał, litując się nad dola swego brata. O świcie kie-

dy brzask mający na horyzoncie, Griwej wyczerpany do cna, zasypia wreszcie na swym ślomialnym barłogu.

Wszyscy mieszkańcy okolicznych domów przeklinają psa. Wszyscy. Jego wycie mać im spoczynek w nocy, przerywa sen, budzi ich, dreszczem przerażenia. Z bijącym sercem siadają na łóżku, nadsłuchując. Niektórzy boją się przesadnie, że wycie Griweja spowoduje nieszczęście, upadnie o czyjejsi śmierci. Pies słyszy ludzkie rozmowy i rozumie ich sens. Łagodnie pobladałmi od choroby oczami śledzi za nimi długo, aż zmilną we wnętrzu swych domostw. Rozumie i czeka, kiedy wydzwoni jego godzina.

Pewnego dnia z daleka ujrzał swego pana. Zbliżał się najwidoczniej do niego. Rece miał z tyłu ukryte za plecami. Trzymał w nich coś, obłysnęło na zakręcie drogi w promieniach słońca. Griwej wie, że pan przychodzi w jego sprawie. I w tej samej chwili budzi się w duszy psa, nie ból, ale straszliwy smutek, bezmierna ilość wobec tego pana, którego znał dziecięciem, z którym się bawił, któremu towarzyszył w przechadzkach po polach, u stóp którego kładł się ulegle, aby otrzymać zaśluzone nazy. Smutek ten napelniał go, rzekłbyś świeżymi siłami; podniósł się jęknął, zapłakał i powłókił się do człowieka. Czofając się, dotarł do niego — polizal mu sto-

py, jakby go chciał pożegnać, poczem zamknął oczy, skurczył się i czeka... Czekal długo, długo.

Czyżby nagle współczucie załagało sercem człowieka? Żaden strzał nie zmącił bowiem ciszy podwórka. Griwej zrozumiał jednak, że odejść mu już wypada. Poczuł niejasny żal, iż przyjdzie mu oczy zamknąć tutaj, pośród tego obejścia, gdzie żył tyle lat, pośród tych wszystkich znajomych rzeczy, z którymi tak trudno przyjdzie się rozstać, pod spojrzemiami ludzi nie zwracających się ku niemu przyjaźnie. Zebrał ostatnie siły i jakby i ktoś gonil, ile tylko tchu starczyło, począł oddalać się jak mógł najspieszniej. Wyszedł za furtkę podwórza i skierował się ku lasom. Kiedy tam dotarł, zapuścił się w pierwszą dostrzeżoną gęstwinę i tam pośród ukrywających go gałęzi wykopał sobie leżę i czekał. Pod wieczór pierwszy dreszcz wstąpił na jego ciało — poczem drugi trzeci, ostatni. A w chwili gdy dusza opuszczała jego ciało — Griwej przysiadł na przednich łapach, łeb odwrócił w stronę folwarku i zaczął wyc, wyc jakby żegnał się poraz ostatni.

Na to krótkie wycie śmierci odpowiedział echo ponaz ostatni, zdawałoby się, że inny pies przyzywa Griweja do siebie w nieznaną dal.

3 MAJ w ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM

„PRZEZ OŚWIATĘ DO DOBROBYTU I POTĘGI PAŃSTWA“

W SOSNOWCU.

Obchód w Sosnowcu skoncentrował się na nabożeństwie w kościele parafialnym. Kościół był dosłownie wypelniony po brzegi. W środkowej nawie ustawiły się organizacje, towarzystwa i cechy, przedstawiciele miasta — stanęło kilkadziesiąt sztandarów. Młodzież harcerska, straż pożarna, delegacje oraz ogromne rzesze tych, którzy rocznicę Konstytucji 3 Maja przyszli uczcić modlitwą, wystuchały Mszy św., odprawionej przez ks. Tuorę i kazania ks. Brodzińskiego. P. Kucharski odpiewał przepięknie „Wspieraj mnie” Bentilsela, p. Guzce „Głos duszy” Adama, imen pieśni wykonał obór kościelny.

Po skończonym nabożeństwie zabrzmiała pieśń „Boże coś Polsko”, poczem organizacje odmaszerowały do swych siedzib. Trzeba tu stwierdzić, że urządzana równocześnie dywersja polityczna i pochód z okazji poświęcenia sztandaru klubu im. marsz. Piłsudskiego nie udały się. Z wyjątkiem trzech obcych organizacji, całe społeczeństwo i wszystkie jego organizacje wzięły udział w nabożeństwie, którem uczczono rocznicę narodową.

Wieczorem odbyło się gallowe przedstawięnie, na którym byli obecni ks. kan. Racozyński, ks. pref. Sobczyński, komisarz W. Kuźniak, przedstawiciele konopisu oficerskiego 23 p.a.d. z pulk. Rarogiewiczem na czele, P. K. U. w osobie kpt. Piotrowskiego, Związku oficerów rezerwy, przedstawiciele świata lekarskiego, Sokola, organizacyi społecznych i oświatowych. Sala świeciła jednak pustkami. Przed przedstawieniem o roli Polskiej Macierzy Szkolnej mówił red. S. Arnold.

HARCERZE.

W przeddzień obchodu 3 maja t.j. w poniedziałek hufce harcerskie żeński i męski zebrały się przed dworcem poczem z orkiestrą kolejową na czele udały się do ogrodu zabaw i gier seminarjum męskiego w Sosnowcu nad Przemszą, gdzie urządzono ognisko. Wokół olbrzymiego ogniska ustawiły się drużyny harcerskie przyoczem odbył się, jakgdyby, wesóło tutejniej śpiewaczy pomiędzy harcerkami i harcerzami. Po piosenkach piękną gawędę związaną z obchodem Konstytucji 3 Maja powiedział ks. Umiański.

W dniu 3 maja harcerze zorganizowali akademię w seminarjum męskim związaną ze złożeniem uroczystego przyrzeczenia przez harcerzy. Na akademję przybyli harcerze z całej chorągwi Zagł. Dąbr.

Ładną akademię zorganizował Związek włókiarzy Z. Z. P. w sali Związkowej na Pogoni. Przemówienie o Konstytucji 3 Maja wygłosił prof. Reybekiel.

NA ULICACH.

Naogół trzeba stwierdzić, że obchód 3 maja, odbiegający swoją formą od obchodu lat ubiegłych, chociażby z powodu nieurządzenia pochodu wypadł b. dobrze. Publiczności na ulicach było dużo, zaś koncerty orkiestr wytworzyły nastrój swobodny, nawet radosny. Miasto całe udekorowane było chorągiewkami, wiele sklepów urządziło słoneczne wystawy (firmy Czechowski, Kucharski, Peucker), a prócz tego wiele prywatnych osób nie ograniczyło się do naklejenia nalepek na oknach, a przybrało pięknie balkonny i okna emblematami narodowymi.

Przez cały dzień trwała zbiórka na „Dar Narodowy”, do popołudnia na ulicach, popołudniu w lokalach rozrywkowych.

W BĘDZINIE.

Okazał się efektywnie wypadł oficjalny obchód święta narodowego w Będzinie, z uwagi na udział w uroczystości miejscowego garnizonu wojskowego, t.j. 25 p. a. l.

O godz. 10 rano na dziedzińcu koszar wojskowych odbyło się uroczyste nabożeństwo. Na najwyższym punkcie rozległego placu został urządzony ołtarz, obok którego zebrały się poczty sztandarowe. Poniżej ołtarza zajęli miejsca przedstawiciele władz, urzędów i instytucji. Z jednej strony placu zgromadziły się szkoły, z przeciwniej liczne organizacje, a także część zawiązków wojska i policja. U-

pełnienie całości stanowiło obramowanie tysięcznych rzesz ludności, przybyłej na nabożeństwo.

Po ustawieniu się na placu organizacyi, wojska i policji, dowódca 25 p.a.d. pluk. Rarogiewicz przyjął raport, poczem rozpoczęło się nabożeństwo. Mszy św. popoław odprowadził ks. proboszcz Peche, a okolicznościowe przemówienie wygłosił ks. wikariusz Gawron. Podczas mszy św. orkiestra wojskowa odegrała kilka utworów, a nabożeństwo zakończono wspólnem odpiewaniem hymnu „Boże coś Polsko”.

Po nabożeństwie odbyła się na placu 3 Maja wspaniała defilada. Po przejściu artylerji defilowała policja, w sile 4 kompanij pieszych i szwadronu konnego, a następnie organizacje P. W. straży pożarnej i górników. Uwagę zwracał duży zastęp hallerczyków, w liczbie przeszło 100 osób, oraz nieco mniejszy oddział Sokola.

Popołudniowy program obchodu święta wypełniły liczne zawody sportowe. Pożatem, w godzinach przedpołudniowych odbyła się kwesta na Dar Narodowy.

W DĄBROWIE.

W Dąbrowie obchód święta narodowego rozpoczął uroczyste nabożeństwo w kościele. Mszę św. odprowadził ks. szambelan Mazurkiewicz, a kazanie wygłosił ks. Baranowicz. Po nabożeństwie uformował się samorzutnie duży pochód, który przy dźwiękach kilku orkiestr przeszedł ul. Sobieskiego. Część publiczności, łącznie z pocztami sztandarowymi udała się do sali kina Kometa, gdzie odbył się poranek. Po świetnym przemówieniu prof. Wl. Folkierskiego na temat konstytucji 3 Maja i jej znaczenia dla narodu, znana śpiewaczka p. Halina Tryburcy odpiewała kilka pieśni, a p. St. Słoński odegrał na wiolonczeli parę utworów. W przerwach koncertowała orkiestra Stow.

młodzieży polskiej.

Popołudniu odbyły się popisy i zawody sportowe, urządzone staraniem Sokola, oraz zabawa ludowa w ogródku Stow. robotników chrześcijańskich. Zbiórka uliczna na Dar Narodowy przyniosła 315 zł. W roku bieżącym zbiórki uliczne charakteryzował ciekawy objaw, mianowicie dawano niewiele, co jest zrozumiałe, lecz dawał wszyscy, przyoczem zdarzały się momenty naprawdę wzruszające, gdy np. robotnik na propozycję pańkwastarek nabyć znaczką, odpowiedział: na oświatę chętniebym dał, lecz, niestety, od dwóch lat jestem bez pracy i grosza przy duszy nie posiadam. Inni zaś robotnicy wyjaśniali, że pracują na 3 dni i dlatego niewiele dać mogą, składając drobne, lecz tak cenne datki.

W CZELADZI.

W obchodzie święta narodowego w Czładzi uderzającym był fakt niezwykle licznego udziału organizacyi i publiczności. Kiedy po nabożeństwie w kościele pochód rozwinął się na ulicy, liczył pół kilometra długości.

Przy dźwiękach orkiestry, przedefilowano główniejszymi ulicami miasta, udając się pod pomnik. Tu przemówił do zebranych mec. Kuchta, który w pięknych słowach omówił znaczenie rocznicy, oraz analogię stosunków ówczesnych i obecnych. Po odegraniu hymnu narodowego, pochód rozwiązał się. Wieczorem w sali kina „Czary” odbyła się uroczysta akademią.

W NIEMCACH.

Imponujący obchód 3 maja zorganizowany został w Niemcach. O godz. 9.30 rano zebrały się organizacje przed klubem poczem udano się w kierunku kościoła w Kazimierzu. Na placu 11 Listopada złączyło się z drugą grupą z Kazimierza i już razem udano się do kościoła. Prowadził pochód b. sprawnie p. Satermus. W pochodzie brały udział wszyst-

kie organizacje, przyoczem powszechną uwagę zwracał oddział gospodyń wiejskich z Porąbki prowadzonych przez p. Czaplacką.

O godz. 10.50 odprawione zostało uroczyste nabożeństwo. Przesłuchane kazanie powiedział ks. Jurczyński. W czasie nabożeństwa śpiewali chóry.

Po nabożeństwie uformował się ponownie pochód, poczem na placu 11 Listopada odbyła się defilada przed pocztami sztandarowymi. Przygrywała orkiestra kopalniarna.

O godz. 3 popoł. rozpoczęły się zawody kolarskie, tylko dla miejscowych kolarzy. Trasa wynosiła 4 i pół i 9 kilometrów. Zainteresowanie publiczności było ogromne.

O godz. 6 rozpoczęła się akademja w sali klubu w Niemcach. Udział publiczności był tak wielki, że sala nie mogła pomieścić. Po przemówieniu red. Sł. Arnolda o roli i znaczeniu Polskiej Macierzy Szkolnej w życiu narodu polskiego rozpoczęła się część artystyczna, obrazem żywym, przedstawiającym apoteozę „Oświaty”. W dalszej części obfitego programu nastąpiły deklamacje, śpiewy, tańce.

Publiczność gorąco oklaskiwała poszczególne występy. Wogóle obchód w Niemcach wypadł imponująco.

**JEŻELI W WARSZAWIE,
TO TYLKO**

NOWA GOS PODA
RESTAURACJA - BAR

WARSZAWA, JASNA 4.
REVELACYJNIE NISKIE CENY

KRONIKA ZAGŁĘBIA.

KALENDARZYK.

4 Sroda	Dziś Florjana
	Jutro Wniebo wstąpienie
	Wachód słońca 4 m. 3.
	Zachód „ 19 m. 4.

Kinoteatry w Zagłębiu

dziś wyświetlają:

SOSNOWIEC

ZAGŁĘBIE: On i jego siostra.
PALACE: Szyb L 23.

× **Z SĄDOWNICTWA.** Podprokurator Sądu okręgowego w Sosnowcu dir. Michał Radzikiewicz został mianowany sędzią Sądu okręgowego w Sosnowcu.

× **IMRE UNGAR,** fenomenalny pianista węgierski, niewiadomy, laureat II międzynarodowego konkursu im. Fr. Chopina, o grze którego prof. A. Michałowski powiedział: „Naprawdę gra i to tak, jak się zapewne po raz drugi w życiu słyszeć nie będzie!...” wystąpi w Sosnowcu w sobotę 7 maja b.r. o godzinie 8 w. w sali kina „Palace”. Bilety w firmie WP. Czechowskiego. 5386

× **PRZEWOZ DO SZPITALI UMYSŁOWO CHORYCH.** Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało do wojewodów okólnik, w którym wyjaśnia sprawę ulg kolejowych przysługujących przy przewożeniu umysłowo chorych repatriantów do szpitali. Przy przewożeniu takich chorych przysługują ulgi kolejowe zarówno dla chorych, jak i ich konwojentów. Pielęgniarsz, udający się po chorego, powinien być zaopatrzony przez szpital, w odpowiednie zaświadczenia, na podstawie których otrzyma ulgowy przejazd ze szpitala do granicznego punktu przejazdu chorego, oraz w drodze powrotnej wraz z chorym. Koszta przewozu chorych repatriantów do szpitali pokrywa urząd emigracyjny.

Teatr miejski

W SOSNOWCU.

W środę dnia 4 maja — po cenach zniżonych od 50 gr. do 1.90 zł. wesola komedia w 3 aktach Amontia i Gerbidona p. t. „SZKOŁA KOKOT”.

× **KIEDYŻ U NAS TAK BĘDZIE?** W W ubiegły poniedziałek inż. Znaniecki wygłosił przez radio odczyt na temat: „Głośnik w radio”. W pogadance tej prelegent wspominał, iż zagranicą 75 proc. programów radiowych stanowią audycje muzyczne. Słyszac to, z żalem myślało się o programach naszych stacyi nadawczych, gdzie stosunek ten jest odwrotny. Pozostaje jednak nadzieja, że i u nas nastąpi kiedyś poprawa i że wreszcie słuchacze doczekają się większej ilości audycyj muzycznej - śpiewaczych.

× **PASZPORTY ZAGRANICZNE.** Sprawa podwyżki opłat za paszporty zagraniczne jest przesadzona i w dniach najbliższych wydane ma być w tej sprawie odpowiednie zarządzenie. Obecnie odbywają się w Minist. skarbu narady, w których wyniku ustalona będzie wysokość tej podwyżki. Przeprowadza się szczegółowe kalkulacje sześciomiesięcznych wpływów z opłat za paszporty zagraniczne; kalkulacje te posłużą, jako materiał orientacyjny przy ustalaniu wysokości podwyżki. Wpływy z podwyżki opłat za paszporty zagraniczne przeznaczone będą na walkę z bezrobociem.

× **NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK.** Onegdaj na przejeździe kolejowym między Zagbkowicami a Łazami, podczas przejeżdżania pociągu towarowego znalazło się pozabawone jakiegokolwiek opieki dwuletnie dziecko Alinka Czamecka z Wygielzowa. Malcństwo nie zdając sobie sprawy z niebezpieczeństwa podszło blisko pociągu i zostało uderzone stopniami w główkę. Skutkiem uderzenia dziewczynka wypadła do rowu, doznając przytem dotkliwych obrażeń. Przewieziona do szpitala powiatowego w Będzinie dziewczynka zmarła.

Kwestja płac

W MAŁYCH KOPALNIACH.

Jak już w swoim czasie donosiliśmy właściciele małych kopalń zapowiedzieli obniżenie zaobków, podobnie jak obniżyły je kopalnie zrzeszone, t. j. o 8 proc. Naskutek pertraktacyi właściciele tych kopalń skłonili byli obniżyć płace o 6 proc. Obecnie wyłonila się nowa kwestja. Mianowicie, wobec tego, że przemysłowcy będą musieli płacić 80 gr. od tony, wydobytogo węgla na tak zw. fundusz wyrównawczy, domagają się oni obniżenia płac o 8 proc. Ponieważ robotnicy nie chcą zgodzić się na taką obniżkę płac doszło do zatargu. W związku z tem w piątek odbędzie się w Inspektoracie pracy konferencja między stronami pod przewodnictwem inspektora pracy inż. Federowicza.

× **PAPIEROSY NIE STANIEJĄ.** W związku z zarządzeniem, obniżającym ceny wyrobów spirytusowych, część prasy podała wiadomość, jakoby w najbliższym czasie nastąpił mała i znizka cen wyrobów inonopolu tytoniowego. Jak sferzy międzynarodowe informują, zmizka taka nie jest w obecnej chwili przewidywana. A szkoda... Dobrzeby to zrobiło i skarbowi i palaczom!

× **KRWAWY PORACHUNKI RODZINNE.** Między Stanisławem Ferdynem, a jego pasieniem Józefem Malinakiem doszło do sprzeczki na tle nieporozumień rodzinnych. Podczas sprzeczki krewki pasierb zadał kilka ran nożem swemu ojczymowi. Przewieziony do szpitala powiatowego Ferdyn onegdaj zmarł.

× **KRADZIEŻE.** Na poczcie w Sosnowcu nieznaną sprawca wyciągnął z kieszeni kamizelki Antoniemu Gieraltowskiemu (Alej 19) zegarek z łańcuszkiem.

W noc z ub. poniedziałku na wtorek skradziono Bogusławowi Lubieńskiemu, zamieszkałemu w Sosnowcu (Sielecka 111) rower z balkonem.

KINO „ZAGŁĘBIE” 1249 DAWNIEJ Kino-Teatr „UDZIAŁOWY”

DZIS PREMIERA! Najwspanialsza komedia obecnego sezonu „ON I JEGO SIOSTRA” W rolach tytułowych: VLASTA BURJAN I ANNY ONDRA.

NAD PROGRAM: „PSY-SPORTOWCY” i „TYGODNIK PARAMOUNTU” NASTĘPNY PROGRAM: „SZANGHAJ — EXPRES” Marlena Dietrich i May Vong.

DZWIĘKOWE KINO „PALACE” 1250 W SOSNOWCU. ulica Warszawska 2.

Dzisiaj premiera polskiego filmu „SZYB L 23”

dramat z życia górników Zagłębia Naftowego. W rolach głównych: BASKA, ORWID, STEFAN JARACZ I JERZY MARR.

WKROTCE W szponach czerezwyczaiki Cały miesiąc od 50 groszy.

ZE SPORTU. 22 P. P. (Siedlce) — T. S. UNJA (Sosnowiec) 4:3 (5:0).

Wczoraj sportowcy Sosnowca mieli możliwość ujrzenia benjaminka Ligi 22 p.p. z Siedlec w spotkaniu z najmłodszym zespołem piłkarskim Sosnowca T.S. Unja. Zespół 22 p.p. po ligowym spotkaniu, rozegranym w ub. niedzielę ze słaskim Ruchem w Wielkich Hajdukach został zaproszony przez Unję do rozegrania spotkania towarzyskiego. Jak było do przewidzenia, zawody te sięgnęły wczoraj na boisko Unji około 2 tys. widzów. Goście pokazali ładną grę, tym niemniej jednak i gospodarze dołożyli wszelkich starań, aby ze spotkania tego wyjąć zwycięstwo. Do przerwy mieli przewagę wojskowi, uzyskując trzy bramki. Po przerwie natomiast więcej z gry miała Unja. Decydująca o zwycięstwie wojskowych bramka padła z jedenastki. Zawody prowadził sędzia ligowy B. Mazur.

C. K. S. — ZAGŁĘBIANKA. Jutro o godz. 11 rano na boisku w Dąbrowie, przy ul. Legionów drużyny powyższe rozegrają mecz o mistrzostwo kl. A. Przedtem grają rezerwy.

SOLWAY — KRAFT 10:1. W ub. niedzielę odbyły się zawody o mistrzostwo kl. B. pomiędzy powyższymi zespółami, zakończone zasłużonym, dwucyfrowym zwycięstwem Solway w stosunku 10:1.

PIĘCIÓBOJ W CZELADZI (NIE OD- BYŁ SIĘ. Organizowany na dzień wczorajszy pięciobój drużynowy o puchar przechodni magistrata m. Czeladzi, nie odbył się, z powodu braku konkurencji. Drużynę kompletną wystawił tylko Sokół. Strzelec bowiem z powodu dyskwalifikacji jednego członka nie mógł wziąć udziału. C. K. S. nie wystawił drużyny, ponieważ jeden z zawodników zachorował, a drugiego nie zwolniono z wojska.

PROGRAM RADJOWY KATOWICE. ŚRODA 4 MAJA.

11:45 — Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej. 12:10 — Koncert z płyty gramofonowych. 15:05 — Komunikat meteorologiczny. 15:15 — Rozmowa bajeczki opowiecie Ciocha Heja. 15:25 — Odczyt z cyklu dla maturalistów szk. śr. (Dz. „Historja”) „Zjednoczenie Włoch” wygl. prof. Janusz Iwaszkiewicz. 15:50 — Odczyt z cyklu dla maturalistów szk. śr. (Dz. „Polska współczesna”) „Kultura duchowa Polśki” wygl. dr. Wacław Lipiński. 16:10 — Komunikaty Związku wynalazców. 16:20 — Odczyt pt. „Siedem cudów świata starożytnego” wygl. prof. Ludwik Wygrzywalski. 16:40 — Transmisja piosenki majowych z wieży Mariackiej w Krakowie. 16:55 — Lekcja języka angielskiego — Linguaphone. 17:10 — „Moda z punktu widzenia lekarskiego” — dr. H. Mierzecki. 17:55 — Muzyka lekka. 18:50 — Rozmaitości. 19:05 — Skrzynka pocztowa 19:20 — Dr. Tadeusz Dobrowolski, dyr. muzeum śl.: „Podstawowe pojęcia sztuki”. 19:40 — Komunikaty Związku młodzieży polskiej. 20:00 — Fejleton muzyczny. „Stary polska kultura muzyczna” wygl. A. Chybiński. 20:15 — Muzyka. 20:45 — Kwadrans literacki Jana Szczępkowskiego pt. „Most” — notacja z czasów przeprawy gen. Żeligowskiego do Polski. 21:00 — Koncert solistów (Turezyński, Maeno i Urstein). 22:35 — Komunikat meteorologiczny. 22:40 — Intermezzo muzyczna. 23:00 — Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

DO NABYCIA: W pow. Leszczyńskim (woj. Poznańskie) jest do nabycia przetwórnia mięsa. Zabudowania fabryczne składają się z budynku 3-piętrowego z kompletem urządzeń technicznych — kotłownią i suszarnią. Przy przedsiębiorstwie znajduje się dom 9-ciopokojowy oraz 5 morg. ziemi. Cena około 60 — 80 tys. zł. W jednym z miast Poznańskiego jest do nabycia przy rynku kamienica 2-piętrowa z sklepem o 2 oknach wystawowych, mieszczącym w chwili obecnej interes towarów tekstylnych oraz garderobę męską i damską, a nadającym się również na wszelkie inne przedsiębiorstwo. Informacje w dyrekcji okręgu poznańskiego Związku obrony Kresów Zachodnich w Poznaniu, ul. Fredry 7. 3385

Falszerze znaczków pocztowych aresztowani w Sosnowcu, skazani w Kielcach.

Na terenie wojew. Kieleckiego pojawiły się w początkach 1951 r. znaczne ilości fałszywych znaczków pocztowych po 25 groszy i stempli po 50 groszy. Przeważną część fałszywków puszczono w Zagłębiu Dąbrowskim. W maju ub. roku władze wpadły na trop fałszerzy i aresztowały w Sosnowcu Wiktora Tropinatora z Wolbromia i jego współnika Moszka Jakubowicza z Miechowa, w momencie, gdy usiłowali puścić w obieg znaczną ilość podrobionych znaczków. Aresztowani przyznali się, że znaczki otrzymali od niejakiego Mendla

Schenkera i Lejbusia Młynarskiego, których aresztowano.

Obecnie wszyscy czterej stanęli przed sądem okr. w Kielcach i skazani zostali: Jakubowicz na 2 lata więzienia, Schenker i Młynarski po 1 roku więzienia, Tropinatora dla braku dostatecznych dowodów winy uniewinniono.

DOBRA RADA.

Żona: — Lokarz radzi mi, żebym pojechała nad morze. Chodzi teraz tylko o to, dokąd mam się udać. Mąż: — Udać się czempredzej do innego lekarza!

DRUGIE OGŁOSZENIA

KONTRAMARKE wydana przez Gwarec two „Hr. Renard” skradziono Józefowi Kowalskiemu. 3322

PANOWIE, PANIE różnych dzielnic Polski, zamieźni na stnowiskach, poszukują znajomości matrymonijalnych, niekonieczne mających. Introwiacje bezpłatne. „Ślaski Powiernik” — Katowice, 3-go Maja Nr. 19. 2315

TENISOWE RAKIĘTY

nowe nacięgi, piłki, pantofle oraz wszelkie przybory sportowe, poleca polskielich cenach. „Staljon” Składnica Sportowa. Sosnowiec, Kościelna 6. 3312

OSTATNIA OKAZJA! Pozostałe egzemplarze Encyklopedji życia codziennego ALMANACH KURJERA ZACHODNIEGO można nabyć po zupełnie zniżonej cenie egzemplarz zwykły 1.00 zł. oprawiony w płótno 1.50 „ 3308

JOSEPH GOLLOMB. Przedruk wzbroniony.

KLINIKA LEKARZY CZARODZIEJÓW (THE SUBTLE TRAIL).

Przekład autoryzowany z angielskiego.

84 Ubrał się w obszerny płaszcz z kapturem, nakrył głowę miękkim, czarnym filcowym kapeluszem, wziął z szafy małą walizkę i skinąwszy przyjacielsko Itowi, wymiósł się z sali. Na Gailta nawet nie spojrzał. Poszedł na górę, a potem opuścił dom.

Gailt stanął przy stole operacyjnym i przewrócił pacjenta twarzą nadół. Następnie jał macać wprawcami palcami jego stos pacierzowy, aż trafił na potrzebny krag. Ito podał mu kawałek waty, zmoczonej w jodynie, do wytarcia oznaczonego miejsca, i zaraz potem skalpel. Gailt naszkicował sobie kierunek cięcia, i zaraz potem zaczął krajać.

Cięcie, długie na półtora cala, obnażyło kość. Ito wręczył Gailtowi szprykę, z płynem „Kn” i ten, poszukawszy starannie miejsca zetknięcia dwóch kręgow, wbił igłę w tkankę nerwową i nacisnął tłok.

Wyjąwszy igłę, zdyszfektował ją i schował do szafki. Ito zaś zajął się Jonesem, opatrzył mu ranę i przewrócił go zpowrotem na plecy.

Gailt zamknął szafkę, zdjął biały kitel i poszedł do drzwi.

— Ito — rzekł. — Towarzysze Gurly’ego nie mieli nic w ustach od wczoraj. Mógłbyś im co ugo-

tować. Do napicia daj im kawy, od której chce się spać.

Ito uśmiechnął się znacząco. Gailt, nie czekając ozy jego polecenie zostanie wykonane, udał się na górę do hallu, ubrał się w płaszcz i kapelusz i opuścił dom.

Ito zgasił jarzące lampy ręcione i zostawił tylko jedną żarówkę, poczem poszedł do pokoju, gdzie Hansen i McCabe czuwali nad nieprzytomnym Gurlym.

— Mój pan pyta się, czy panowie nie mieliby ochoty na jajecznicę z gorącą szynką, dżam truskawkowy bułeczki i bardzo doskonałą kawę? — zapytał.

Na widok Japończyka McCabe zerwał się z miejsca jak buldog, który zobaczył starego wroga. Ale Hansen pochnął go zpowrotem na krzesło i odpowiedział w imieniu obydwoh.

— Pewnie, że ozas byłoby coś przekąsić. A daj nam aby podwójne porcje, mongole!

— Rozkaz, panie! — odparł Ito. — Za dziesięć minut będzie gotowe.

ROZDZIAŁ XI.

Zywy Upiór.

W kwadrans po powrocie do domu Gailt wyskoczyła z łóżka. O śnie nie mogło być mowy. Była strasznie zdenerwowana i nie mogła ani na chwilę przestać myśleć o zagadkowej sprawie, która ją poprostu torturowała. Gailt wpadł w potrzask z jej winy i nie pozwolił się jej ratować. Równie dobrze mógł jej kazać, żeby o nim zapomniała.

Postanowiła wrócić na miejsce nocnych zdarzeń i uwolnić go w ten, czy inny sposób.

To postanowienie wprawiło ją w stan energicznej ruchliwości, charakteryzującej niegdyś wszystkie poczynania jej ojca. Poszukiwała map automobilowych i rozpostawiła je na stole, zaczęła studjować okolice Huguenot Road i Stapletonu. Na początku przymusowej jazdy samochód pędził w kierunku południa. Jaki most mógł się znajdować mniej więcej w odległości dwudziestu minut jazdy? Naturalnie most na Killu.

Od New Jersey do stromego wzniesienia, a potem doliny, a potem znów wzgórz musiało upłynąć godzina z okładem. Jakże górzyste miejsca mogły się znajdować w tym promieniu?

Jak kot, wacający na chybił trafił do miejsca, z którego go zabrano, aby się zgubił. Gailt starała się przypomnieć sobie zakręty drogi, którą jechała naosłop. Taka rzecz nie dała się rozwiązać rozumowaniem. Ale ona nie rozumowała. Rozum rzucił ją w labirynt, w którym błądziła i szukanie stacjonary drogi poomacku nie mogło już jej bardziej zdezorientować.

Zobaczyła przez okno Jura, wracającego autem. Poczołwy chłopak naprawił motor! Porwała płaszcz, kapelusz i mapy i zbiegła nadół.

— Jur, pojedziesz ze mną i Jerry także! — rzekła, siadając przy kierownicy. — Ale weźcie z sobą rowalwery!

Dwaj bracia posłuchali bez pytań i zwłoki, jak dobrzy żołnierze i Gailt wyruszyła gonić wiatru w polu.

D. c. n.

Cennik ogłoszeń: Wiersz milimetry jednolity: na 1-ej stronie względnie przed tekstem 60 gr., w kronice 60 gr., w tekście 45 gr., za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10—30 gr., za każdy wyraz powyżej 20 wyrazów 20—60 groszy za każdy wyraz od początku. Najmniejsi 1 złoty. Ogłoszenia drobne o zgubionych dokumentach i poszukiwaniu pracy po 5 groszy za wyraz, najmniej 50 groszy. Ogłoszenia z układem tabelarycznym o 25 proc. droższe. Zagraniczne 100 proc. droższe. W numerze niedzielnym i świątecznym 25 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne 50 proc. droższe. Szerokość szpalat przed tekstem i w tekście 70 mm, za tekstem 35 mm. Za terminowy druk oraz przestrzeżenie miejsca ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Za niedostarczenie pisma z przyczyn, od Wydawnictwa „Kurjera Zachodniego” niezależnych, Wydawnictwo nieodpowiada. Wszelkie pretensje finansowe Wydawnictwa „Kurjera Zachodniego” zaskarżalne są w Sosnowcu.